

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

Német Betűző az ausztriai birodalombeli elemi tanodák számára

Bécsben, 1862

Szótár

S z ó t á r.

A.

(der) Aal, angolna (hal).
 (das) Abendroth, esthajnal,
 alkony.
 aber, de, hanem.
 abwarten, bevárni.
 (der) Acker, szántóföld.
 (die) Achse, tengely.
 acht, nyolcz.
 (der) Adler, sas.
 (der) Affe, majom.
 Agram, Zágráb.
 (die) Ahle, ár.
 (der) Ahorn, juharfa (jávör).
 (die) Ahre, kalász.
 alt, öreg, vén, ó, régi,
 ócska.
 (das) Altarblatt, oltárkép.
 (die) Altviola, fenhegedű.
 (die) Amme, dajka.
 (die) Ameise, hangya.
 (die) Ampel, ámpolna, lámpa.
 (die) Amfel, rigó.
 (das) Amt, hivatal.
 anführen, felhozni.
 (der) Anis, anizs

angenehm, kellemes.
 (die) Ankunft, megérkezés,
 jövetel.
 (die) Ante, kácsa, rueza.
 (der) Apfel, alma.
 (der) Apfelbaum, almafa.
 (die) Aprikose, kopasz ba-
 raczk.
 (der) Arzt, orvos.
 (der) Axt, ág.
 (wir) athmen, lélekezünk,
 lehelünk.
 (die) Auferstehung, feltá-
 madás.
 aufnehmen, fölvenni.
 (das) Auge, die Augen, szem,
 szemek.
 ausgeben, kiadni.
 (die) Axt, fejsze, balta.

B.

(der) Bach, patak.
 (die) Baße, orca, pofa.
 (ich) baße, sütök.
 (der) Bäcker, sütő.
 (er) baßt, süt.

(die) Bank, die Bänke, pad,
padok.

(der) Bär, medve.

(die) Bassgeige, bőgőhegedű,
brugó.

(der) Bauer, paraszt.

(die) Bäuerin, parasztasz-
szony.

(der) Baum, die Bäume, fa, fák.

(der) Beamte, tisztviselő.

(die) Beere, bogyó, szem
(szőlő, st.)

(das) Beet, die Beete, ágy,
meder.

(der) Beichtstuhl, gyóntató-
szék.

(das) Beil, bárd, fejsze.
beilegen, mellékelni, hozzá-
tenni.

(er) bellt, ugat, csahol.
bereit, kész.

(der) Berg, hegy.

bestaubt, poros, beporo-
zott.

(die) Bettstatt, ágy, nyo-
szolya.

biegsam, hajtható.

(die) Biene, méh.

(das) Bier, ser.

(die) Birke, nyírfa.

(die) Birne, körte.

(der) Birnbaum, körtefa.

biß, -ig, pl. biß morgen,
holnapig.

(der) Bischof, püspök.

(das) Blatt, levél.

blau, kék.

(das) Blei, ólom.

(er, sie, es) bleibt, marad.

(der) Bleistift, írón (ce-
rusa).

(der) Bliß, villám.

(er, sie, es) blüht, virágzik.

(die) Blume, virág.

(der) Blumenkohl, virágos-
káposzta.

(das) Blut, vér.

(die) Blüte, virágzás.

(der) Boß, die Böße, bak,
kos, bakok, kosok.

(der) Boden, talaj, padlás,
padolat.

(die) Bohne, bab.

(der) Bohrer, fúró.

böse, rossz, gonosz.

braun, barna.

breit, széles.

(das) Brot, kenyér.

(der) Bruder, fivér, testvér.

(die) Brücke, híd.

(er, sie, es) brüllt, ordít,
bőg.

(das) Buch, könyv.

(die) Buche, bükkfa.

(der) Buchweizen, pohánka,
tatárka.

(der) Bürger, polgár.

(die) Butter, vaj.

С.

(das) Capital, tőkepénz.

(die) Cassa, pénztár.

(die) Ceder, czedrusfa.

(die) Cocosnuss, kókuszdió.

(die) Cyperresse, ciprusfa.

Ch.

- (die) Cholera, epemirigy
(kolera).
(das) Chor, kar, énekkar.
(der) Chorfnabe, karénekes.
(der) Christ, keresztény.

D.

- dabei, mellette, a mellett.
(das) Dach, fedél, háztető.
(der) Dachß, borz.
(der) Damm, gát.
darthun, előadni.
daselbst, ugyanott.
dazu, hozzá, ahhoz.
(die) Decke, takaró.
(wir) denken, gondolunk,
gondolkodunk.
(das) Denkmal, emlék.
dicht, sűrű.
dicke, vastag, kövér.
dienstfertig, szolgálatos,
készszoigálatu.
(die) Dohle, csóka.
(der) Donner, mennydörgés.
(es) donnert, dörög.
(das) Dorf, falu.
drei, három.
dreißig, harmincz.
dunkel, homályos.
(es) dunkelt, homályosul.
dünn, ritka.
dür, száraz, aszu.
durchsichtig, átlátszó.
(der) Durst, szomj, szom-
juság.

Német hetüző.

E.

- (die) Ede, szög, szöglet.
edig, szögletes.
(die) Egge, borona.
(die) Eidechse, gyík.
(die) Eiche, tölgyfa.
(das) Eichorn, mókus,
evet.
eif, tizenegy.
Eingabe, beadvány.
eins, egy.
(das) Eis, jég.
(das) Eisen, vas.
(der) Elefant, elefánt.
(das) Elend, nyomor, baj.
(die) Empfindung, érzelem.
empor, fel, fölfelé.
(der) Enkel, unokafiú.
(die) Enkelin, unokaleány.
entlaufen, megfut, elszalad,
megszökik.
er, ő (férfi).
(die) Erbe, borsó.
(der) Erdapfel, die Erdäpfel,
burgonya, krumpli.
(die) Erdbeere, földieper.
(die) Erde, föld.
Erlau, Eger.
(die) Erle, egerfa.
ermahnen, meginteni.
erzählen, elbeszélni.
es, a (magyarban legtöbb-
ször nem fordítatik,
néha pedig „az“ szócs-
kával fordítható, pl.:
es ist wahr, igaz; vagy:
az igaz.)

(der) Gjel, számár.
etwas, valami.
euer, tietek (him- és sem-
leges nemben).
euer, tietek (nőnemben).
(die) Gule, bagoly.

F.

(der) Faden, die Fäden, fo-
nal, fonalak.
(eine) Fahne, zászló, lo-
bogó.
(der) Fährnrich, zászlótartó.
(er) fängt, fog.
(der) Färber, festő.
(der) Fasan, fácán.
(das) Fafs, hordó.
(der) Fafsbander, bodnár.
faul, henye, rest, tunya.
(die) Fäule, rothadás, rot-
hatagság.
(die) Feder, toll, íróttoll.
fein, finom.
(das) Feld, mező, tér.
(das) Fenster, ablak.
(die) Fenstercheibe, ablak-
tíók.
fest, erős, szilárd, tömör.
(das) Feuer, tűz.
(die) Feuergefähr, tűzvész.
(die) Fichte, fenyőfa.
(die) Figur, alak.
(der) Fingerring, gyűrű.
(der) Fint, pinta.
(der) Fisch, die Fische, hal,
halak.

(der) Fischer, halász.
Fischtran, halzsír.
fix, sebes, gyors, kész.
Fischstern, állócsillag.
(der) Flach, len.
(die) Flasche, üveg (flaska).
(die) Flechte, fonadék, kas,
cserény.
(die) Fledermaus, denevér,
szárnyasegér.
(das) Fleisch, hús.
(der) Fleischer, mészáros.
(der) Fleiß, szorgalom.
fleißig, szorgalmas.
(die) Fliege, légy.
fliegt, repül.
fliebt, foly.
(die) Flosse, uszószer, uszárny.
(der) Flügel, szárny.
(der) Fluss, folyó, folyam.
flüßig, folyékony, hig.
(die) Föhre, erdei fenyő.
(die) Forelle, pisztráng.
(der) Forst, erdő, pagony.
(die) Frau, nő, asszony.
(die) Freude, öröm.
(der) Freund, barát.
(der) Friedhof, temető.
frisch, ujdón, fris (üde).
frisst, fal (móhon eszik).
(der) Frosch, die Frösche,
béka, békák.
(die) Frucht, gabona, gyümölcs.
früh, kora, korán.
(der) Frühling, tavasz.
(der) Fuchs, róka.

führe! vezess!

(der) Fuhrmann, szekeres,
kocsis.

fünf, öt.

Fünffirchen, Pécs.

fünffig, ötven.

(der) Funken, szikra.

furchtsam, félénk.

(der) Fußweg, gyalogút,
ösvény.

G.

(die) Gabel, villa.

gaßert, kodácsol.

(der) Gang, menet, folyosó.

(die) Gans, die Gänse, lúd,
ludak.

garstig, ocsmány, rút.

(der) Garten, kert.

(das) Gebet, ima.

(der) Geier, kánya, héja.

gelb, sárga.

(das) Geld, pénz.

(die) Gemeinde, község.

(die) Gänse, zerge.

(das) Gemüse, főzelék.

gerade, egyenes.

(die) Gerste, árpa.

(der) Gesang, ének.

(das) Gesicht, arc, arczu-
lat.

(das) Gesimse, párkány,
pártázat.

gesund, egészséges.

(das) Getraide, gabona.

glänzend, fénylő, ragyogó.

(das) Glas, üveg, pohár.

(die) Gläser, poharak.

(die) Glasur, máz, üveg-máz.
glatt, sima.

(die) Gliedmaßen végtagok.

(die) Glocke, harang.

(die) Glockenblume, harang-
virág.

gluckt, kotlik, kotyog.

(das) Gold, arany.

(der) Gottesdienst, isteni
szolgálat, vagy tisztelet.

(der) Grabhügel, sírdomb,
sírhalm.

G r a n, Esztergom.

(der) Granat, granátkő.

(das) Gras, fű.

(der) Grassalm, fűszál.

(die) Gräte, halszájka,
tüske.

grau, szürke.

gräulich, iszonyu, borzasztó.

grausam, kegyetlen.

(der) Greis, aggastyán.

(der) Griffel, íróvessző.

grob, goromba, durva.

groß, nagy.

(die) Großmutter, nagy-
anya.

(der) Großvater, nagyatya.

Großwardein, Nagyvá-
rad.

grün, zöld.

(die) Gurke, ugorka.

gut, jó.

Gut, jószág (mint főnév.)

gütig, jószágos.

(der) Gips, gipsz.

5.

(das) Haar, die Haare, haj, hajszál.
 (die) Haube, kapa.
 (der) Hafer, zab.
 (die) Hagebutte, csipkefa, vagy bokor, vadrózsafa.
 (der) Hagel, jégeső.
 (der) Hahn, die Hähne, kakas, kakasok.
 (der) Halm, fűszár, gabona-szár.
 (der) Hals, nyak.
 (die) Halsbinde, nyakkötő, nyakravaló.
 (das) Halstuch, nyakkendő.
 (der) Hammer, kalapács.
 (die) Hand, kéz.
 (der) Handschuh, keztyű.
 (der) Handwerksmann, mestertember, kézműves.
 (der) Hanf, kender.
 (der) Häring, sóshal (hering).
 hart, kemény.
 (der) Hase, nyúl.
 (die) Haselnuss, mogyoró.
 (die) Hasenhaare, nyúlszőr.
 (die) Haube, főkötő.
 (das) Häubchen, főkötőcske.
 (das) Haus, ház.
 (das) Häuschen, házikó.
 (die) Haut, die Häute, bőr, bőrok.
 (der) Hecht, csuka.
 (die) Heidelbeere, áfonya.
 heilig, szent.

heiß, forró, meleg.
 (er, sie, es) heißt, nevezetetik.
 hell, világos, tiszta.
 (das) Hemd, ing.
 (die) Henne, tyúk, jércze.
 herunter, le; herüber, ide át.
 her- und hinfahren, ide-oda járni, menni.
 Hermannstadt, Nagy-Szeben.
 (der) Herr, úr.
 (das) Heu, széna.
 heute, ma.
 hinunter, le, lefelé.
 (die) Himbeere, málna.
 (der) Himmel, menny, ég.
 (die) Hirse, köles, köleskása.
 (der) Hirsch, szarvas.
 (das) Hirschleder, szarvasbőr.
 (der) Hirt, pásztor.
 (der) Hobel, gyalu.
 hoch, magas.
 (der) Hochaltar, főoltár, nagyoltár.
 (der) Hof, udvar.
 (die) Holunderzweige, (töb-
 bes) bodzafaágak.
 (das) Holz, fa.
 (wir) hören, hallunk.
 (das) Horn, szarv, szaru.
 (die) Hosen, nadrág.
 (der) Hof, pata, lókörm.
 (das) Huhn, tyúk.
 (das) Hühnchen, csirke, csibe.

(der) Hund, eb, kutya.
 hundert, száz.
 (der) Hut, die Hüte, kalap,
 kalapok.
 (die) Hütte, kunyhó, viskó.

S.

ich, én.
 (der) Sgcl, sül-disznó, tö-
 vises disznó.
 ihn, őt, ötöt (férfit).
 ihm, neki (hím- és semle-
 ges nemben).
 ihr, ti.
 (der) Stis, görény.
 ist, van. (A magyarban
 legtöbbször fordítatlan
 marad, pl.: die Kugel
 ist rund, a golyó göm-
 bolyú.)
 (die) Jagd, vadászat.
 (der) Jäger, vadász.
 (die) Johannisbeere, veres-
 ribiszke.
 (der) Jude, zsidó.
 jung, fiatal, ifju.
 (eine) Jungfrau, hajadon.
 (ein) Jüngling, ifju, ifjonez
 siheder.

K.

(der) Kaffee, kávé.
 (der) Käfig, kalitka.

fahl, kopasz.
 (der) Kaiser, császár.
 kalt, hideg.
 (das) Kalb, borju.
 (der) Kamm, fésű.
 (die) Kammer, kamara.
 (die) Kanne, ibrik, kártos
 (kanna.)
 (die) Kappe, sapka, csuk-
 lyá.
 farg, fűsvény.
 Karpfen, Karpona.
 (der) Karpfen, ponty.
 (der) Käse (Käś), sajt.
 Kaschau, Kassa.
 (die) Kastanie, gesztenye.
 (der) Kastanienbaum, gesz-
 tenyefa.
 (der) Kasten, szekrény.
 (der) Kater, kandúr, kan-
 macska.
 (die) Katze, macska.
 (der) Kaufmann, kereskedő,
 kalmár.
 (der) Kellch, kehely.
 (der) Keller, pincze.
 (der) Kern, mag.
 (das) Kind, gyermek.
 (das) Kinn, áll.
 (die) Kirche, egyház, temp-
 lom.
 (der) Kirschbaum, cseres-
 nyefa.
 (die) Kirsche, cseresnye.
 (die) Klapper, kelep, zör-
 getyű.
 klappern, kelepel, csörög.
 klar, tiszta, világos.

(die) Klaue, köröm, pata,
manes.

Klausenburg, Kolozsvár.

(der) Klee, lóhere.

(das) Kleid, die Kleider, ru-
ha, ruhák.

klein, kis, kicsiny.

(ein) Knabe, fiú.

(der) Knecht, szolga.

(der) Knopf, lásd: Turm-
knopf.

(der) Koch, die Köche, sza-
kács, szakácsok.

(sie) kochen, főznek.

(die) Köchin, szakácsné.

(der) König, király.

(der) Kohl, kelkáposzta.

(die) Kohlrübe, kalaráb.

Komorn, Komárom.

wir) können, -hatunk, -he-
tünk, pl.: wir können
sehr viel thun, igen so-
kat te-hetünk.

(der) Kopf, fej, fő.

(das) Korn, rozs, gabona.

(die) Kornblume, buzavirág.

(die) Krähe, varju.

kräht, kukorít, kukoríkol.

Kraut, Kérek.

(die) Kralle, karom, köröm
(madaraké?)

(die) Krankheit, betegség.

(der) Kranz, koszorú.

(sie) kränzen, karmolnak.

(das) Kraut, káposzta.

(der) Krebs, rák.

(die) Kreide, kréta.

Kreuz, Körme.

(das) reuz, kereszt.

(der) Kreuzer, krajczár.

friedt, csúsz, mász.

(der) Krieger, hadfi, katona.

(das) Krokodil, krokodil.

(die) Krone, korona.

Kronstadt, Brassó.

(die) Kröte, varangy, varas-
béka.

(der) Krug, die Krüge, korsó,
korsók.

krumm, görbe.

(die) Kugel, golyó.

(die) Kuh, die Kühe, tehén,
tehenek.

(die) Küche, konyha.

(der) Kuchen, lepény.

(der) Kürschner, szücs.

kurz, rövid.

Q.

(der) Quack, lazacz (hal).

(das) Quack, bárány.

lang, hosszú.

langsam, lassu.

(ich) laufe, futok, szaladok.

(er, sie, es) läuft, fut, sza-
lad.

(die) Rache, veresfenyő.

laut, fennszóval.

läuten, harangozni.

(das) Leder, bőr.

(der) Lehm, agyag.

(der) Lehrer, tanító, tanár.

(er) lehrt, tanít.

leicht, könnyű.

(der) Sein, len.
 (wir) lernen, tanulunk.
 (sie) lernen, tanulnak.
 (die) Lerche, pacsirta.
 lese! olvass! ich lese, olvasok.
 (der) Leser, olvasó.
 (der) Leuchter, gyertyatartó.
 (die) Leute, az emberek.
 Leutichau, Lőcse.
 (das) Licht, világosság, fény.
 (er, sie, es) liegt, fekszik.
 (er, sie, es) lieh, kölesönöze.
 (die) Lilie, liliom.
 (die) Linde, hársfa.
 (die) Linse, lencse.
 (die) Lippen, ajkak.
 lispie nicht! ne selypíts, ne sziszegj!
 (das) Loch, lyuk, lik.
 löcherig, lyukas.
 (der) Lohn, bér, díj.
 (die) Löhnung, zsold.
 (der) Löffel, kalán, kanál.
 (der) Löwe, oroszlán.
 (der) Luchs, hiúz.

Mr.

macht ihr? csináltok, csináljatok?
 (das) Mädchen, leány, leányka.
 (der) Mai, majus, tavaszutó.

(der) Maikäfer, cserebogár.
 (der) Mais, kukoricza, törökbuza.
 mahlen, festeni.
 (der) Mann, férj, férjfiú.
 (die) Mandel, mandola.
 (der) Mantel, köpeny.
 (der) Marder, nyest.
 (der) Marktsteden, mezőváros.
 matt, bágyadt, lankadt.
 (das) Maul, száj.
 (der) Maurer, kőműves.
 (die) Maus, die Mäuse. egér, egerek.
 (die) Medizin, gyógyszer, orvosság.
 (das) Meer, tenger.
 (die) Meise, czinege, czinke.
 (das) Messer, kés.
 (die) Milch, tej.
 (die) Minute, percz.
 (die) Möhre, sárgarépa.
 (der) Molch, tűzgyík.
 (der) Mond, hold.
 (das) Moor, láp, posvány.
 (das) Moos, moh.
 (das) Morgenroth, hajnalpir.
 (der) Most, must.
 (das) Mühlrad, malomkerék.
 (der) Mühlstein, malomkő.
 (der) Müller, molnár.
 (der) Mund, száj.
 (die) Musik, zene.
 (die) Mutter, anya.
 (das) Mütterchen, anyóka, anyácska.

N.

- (die) Nacht, éj.
 (die) Nadel, tű.
 (der) Name, név.
 (die) Nase, orr.
 naß, nedves, vizes.
 (die) Natur, természet.
 (der) Nebel, köd.
 (die) Nelke, szegfű.
 neu, új.
 neun, kilencz.
 Neuhäusel, Érsekujvár.
 neunzig, kilenczven.
 Neufass, Ujvidék.
 nicht, nem.
 niedrig, alacson.
 (die) Noth, szükség.
 nur, csak.
 (die) Nuss, dió.
 (der) Nussbaum, diófa.

O.

- (das) Obst, gyümölcs.
 (der) Ochß, ökör.
 Ödenburg, Soprony.
 (der) Ofen, kemence,
 kályha.
 Ofen, Buda.
 (das) Öl, olaj.
 (das) Ohr, die Ohren, fül,
 fülek.
 (das) Opfer, áldozat.
 (die) Orgel, orgona.
 (der) Ort, hely.

P.

- (das) Papier, papiros.
 (die) Pappel, nyárfa.
 (die) Pfarre, lelkeszség,
 plebánia.
 (der) Pfau, páva.
 (der) Pfeffer, bors.
 (du) pfefferst, borsozasz.
 (das) Pferd, ló.
 (der) Pfirsich, barack.
 (die) Pflaume, szilva.
 (der) Pflaumenbaum, szil-
 vafa.
 (der) Pflug, die Pflüge, eke,
 ekék.
 (die) Pfüge, pocséta, pos-
 vány.
 (der) Planet, bujdosó csil-
 lag.
 (die) Pomeranze, narancs.
 Prag, Prága.
 (die) Predigt, szentbeszéd,
 prédikáció.
 Presburg, Pozsony.
 (der) Priester, pap, áldozár.
 (der) Profet, látnok, pro-
 féta.

Qu.

- quafet, brekeg, kuruttyol.
 (der) Quaderstein, négy-
 szegkő.
 (der) Qualm, sűrű füst,
 gőz, pára.
 (der) Quarz, bányavirág.

- (eine) Quaste, bojt.
 (die) Quelle, forrás.
 (das) Quellwasser, forrás-
 viz.
 (ein) Querstrich, kereszt-
 vonal, a kadály, gát.

R.

- R a a b, Győr.
 (der) Rabe, holló.
 (der) Raps, karó-répa.
 (der) Rauch, füst.
 (der) Rauchfang, kémény
 (kürtő).
 rauh, durva, darabos, zord.
 (die) Raupe, hernyó.
 (die) Rebe, szőlővessző,
 venyige.
 (das) Rezept, orvosi ren-
 delvény.
 (der) Rektor, igazgató.
 (der) Rechen, gereblye.
 rede du! beszélj!
 (der) Regen, eső.
 (der) Regenbogen, szivár-
 vány.
 (das) Reh, őz.
 rein, tiszta.
 reinlich, esinos, tiszta.
 (der) Reiter, lovas, lovag.
 (der) Rettich, retek.
 (der) Richter, bíró.
 (das) Richtscheit, vonalzó,
 vonasz (linea).
 (die) Rinde, kéreg, héj.

- (der) Rod, die Rode, köntös,
 kaput, köntösök, kapu-
 tok.

- roh, nyers.
 (die) Rose, rózsza.
 (das) Ross, die Rostse, pa-
 ripa, paripák.
 roth, vörös, piros.
 (die) Rötthe, veresség, pír.
 (die) Rübe, répa.
 (der) Rumpf, derék (főnév).
 rund, gömbölyü.

S.

- (die) Saat, vetés.
 (der) Sack, zsák.
 (ein) Sachse, Szász.
 (die) Säge, fűrész.
 saftig, zamatos, leves.
 (der) Same, mag.
 (der) Sand, homok.
 sanft, szende, szelid.
 (das) Salz, só.
 (die) Sardelle, ajók (sar-
 della),
 (der) Sattler, nyereggyártó.
 sauer, savanyú.
 (die) Säure, sav, savanyú-
 ság
 schädlich, káros.
 (das) Schaf, juh.
 (das) Schafleder, juhbőr.
 (die) Schale, esésze.
 (der) Schamel, zsámoly.
 (die) Schaufel, lapát.
 (der) Scheitel, fejtető.

Sch em niß, Selmeez.
 (die) Schere, olló.
 (die) Scheune, csűr, pajta.
 (der) Schffmann, hajós.
 (die) Schildkröte, teknős-
 béka.
 (der) Schimmel, penész.
 (er, fie, es) schläft, alszik.
 (er, fie, es) schlägt, üt, ver.
 (die) Schlange, kígyó.
 (die) Schlehe, kökény.
 (das) Schloß, zár, lakat;
 vár, kastély.
 (der) Schlosser, lakatos.
 (die) Schlüsselblume, kiki-
 rics, kankalin.
 schmal, keskeny.
 schmeckt, 1. ízelt, kóstol;
 2. íze van, ízlik.
 schmeckhaft, ízletes.
 (der) Schmetterling, lepke,
 pillangó.
 (der) Schmied, kovács.
 schmutzig, piszkos.
 (der) Schnabel, csőr, madár-
 órr.
 schnattern, gágogni, há-
 pogni.
 (die) Schnecke, csiga.
 (der) Schnee, hó.
 (der) Schneider, szabó.
 schnell, sebes, gyors.
 (der) Schnittlauch, metélő-
 hagyma.
 schön, szép.
 (der) Schornstein, kémény.
 (der) Schranke, die Schränke,
 pohárszék, pohárszékek.

(die) Schranke, die Schran-
 ken, korlát, sorompó,
 sorompók.
 schreiben, írni.
 (der) Schuh, cipő.
 (der) Schüler, tanuló, ta-
 nítvány.
 (die) Schürze, kötény.
 (der) Schuster, czipész,
 varga.
 (die) Schlüssel, tál.
 schwach, gyöngé.
 (die) Schwalbe, fecske.
 (der) Schwamm, gomba,
 tapló, szivacs.
 schwarz, fekete.
 (der) Schweif, fark.
 (das) Schwein, disznó, ser-
 tés.
 (die) Schweinsborsten (tüb-
 bes), disznóserte.
 (die) Schwelle, küszöb.
 schwer, nehéz, súlyos.
 (die) Schwester, nővér.
 (er, fie, es) schwimmt,
 úszik.
 fest, hat.
 festig, hatvan.
 (der) See, tó.
 (wir) sehen, látunk.
 sehr, nagyon.
 sei du! légy!
 sei nicht! ne légy.
 leicht, sekély (nem mély).
 (die) Seide, selyem.
 seiden, selyemből való.
 (der) Seitenaltar, kisoltár,
 mellékoltár, oldaloltár.

(der) Sekretär, titkár, titoknok.

Semlin, Zimony.

(die) Sense, kasza.

(der) Sessel, székh.

(die) Sichel, sarló.

sie, ök.

sieben, hét.

siebenzig, hetven.

(das) Silber, ezüst.

sie sind, vannak, (lásd: ist).

(der) Sohn, die Söhne, fi, fiak.

(der) Soldat, katona.

(wir) sollen, tartozunk, (kell tennünk valamit).

(die) Sonne, nap (az égen).

(der) Specht, harkály.

(der) Sperling, veréb.

(das) Spiel, játék.

(der) Spiegel, tükör.

(die) Spinne, pók.

(die) Spitze, 1. hegy (tű, kardé sat.); 2. csipke.

spitzig, hegyes.

(er, sie, es) sprang, ugrék.

(du) sprangst, ugrál.

(wir) sprechen, beszélünk.

sprich du! szólj!

spring! ugorj!

spröde, mereven, törékeny.

(die) Stadt, város.

(der) Stamm, törzsök.

(der) Stängel, szár, kocsán.

stark, erős.

(der) Steg, bürü, gyaloghíd, gyalogút.

(der) Stein, kő.

Steinamanger, Szombathely.

(der) Steinmeg, kőfaragó.

(der) Stern, csillag.

(der) Stiefel, csizma.

(die) Stiege, lépcső.

(der) Stiel, nyél, szár, kocsán.

still, csendes.

(die) Stirn, homlok.

(der) Stoch, bot.

(die) Straße, út.

(der) Strauch, die Sträucher, bokor, bokrok; cserje, cserjék.

(der) Strich, die Striche, kötel, kötelek.

(der) Strohhaalm, szalmaszál.

(der) Strumpf, die Strümpfe, harisnya, harisnyák.

(die) Stube, szoba.

(der) Stuhl, die Stühle, székh, székek.

Stuhlweissenburg, Székes-Fehérvár.

stumm, néma.

stumpf, tompa.

(die) Suppe, leves.

süß, édes.

T.

(der) Tag, nap, nappal.

(der) Tagelöhner, napszámos.

(die) Tafel, tábla.

(die) Tanne, jegenyefa.
 (die) Taube, galamb.
 (der) Tauffstein, keresztelő-
 kút.

(der) Teich, tó.
 (der) Keller, tányér.
 (das) Thal, völgy.
 (der) Thau, harmat.
 (der) Thee, thea (szürle).
 (das) Thier, állat.
 (die) Thonerde, agyagföld.
 (das) Thor, kapu.
 (der) Thron (Tron), trón.
 (wir) thun, cselekszünk,
 teszünk.

thun, cselekedni, tenni.

(die) Thür, ajtó.
 tief, mély.

(der) Zieger, tigris.
 (die) Tinte, tinta (írnedv).
 Tirol, Tirol.

(der) Tisch, asztal.
 (der) Tischler, asztalos.
 (die) Tochter, leány.
 (der) Topf, die Töpfe, fazék,
 fazekak.

(der) Töpfer, fazekas.

T o t i s , Tata.

(er, sie, es) trägt, hord,
 visz.

(die) Treppe, lépcső.
 trocken, száraz.

trüb, zavaros.

(der) Truthahn, póka, kan-
 póka.

(der) Turm, torony.

(der) Turmknopf, torony-
 gomb.
 Thurnau, Nagyszombat.

II.

(die) Uhr schlägt, az óra üt.
 umkehren, megfordulni,
 visszafordulni.
 umschreiben, körülírni.
 undurchsichtig, átláthatlan.
 ungehorsam, engedetlen.
 unrein, tisztátalan.
 unreinlich, ocsmány, pisz-
 kos.

unweit, közel, nem messze.

B.

(ein) Vampir, vampir.
 (eine) Vase, díszedény.
 (der) Vater, atya.
 (das) Veilchen, viola.
 Venedig, Velence.
 (das) Vergifsmeynnicht, ne-
 felejts.

verloren, elveszett.

(ein) Vers, vers.

verwirren, összezavarni.

(das) Vieh, marha, barom.
 viel, sok.

vier, négy.

vierfüßig, négylábu.

vierzig, negyven.

(die) Violine, hegedű.

(das) Biolon, gordon, bőgő.
 (das) Bitriol, gálicz, gáliczkő.
 (der) Vogel, madár.
 voll, teli, tele.
 (das) Volk, nép.
 voran, elül.
 vorbeten, előimádkozni.
 vorüber, (valami) előtt vagy mellett.

W.

(das) Wachs, viasz.
 wachsam, éber, vigyázó.
 (ich) wachse, nővök.
 (er) wächst (ö), nő.
 (die) Wage, mérték.
 wäge! mérj!
 (der) Wagen, szekér.
 (der) Wagner, kerékgyártó.
 Waizen, Vác.
 (der) Wald, erdő.
 (die) Wand, fal.
 (die) Wange, arc.
 (die) Ware (többes), áruk
 kelmék.
 warm, meleg.
 was? mi?
 (das) Wasser, víz.
 (die) Wasserenth, vízhiány.
 (der) Weber, takács, szövő.
 wecheln, váltani.
 (der) Weihrauch, tömjén.
 (ein) Weib, asszony.
 weich, lágy, puha.

(die) Weichsel, meggy.
 (die) Weide, legelő: fűzfa.
 (die) Weidenruth, fűzvesz-
 szők.
 (der) Wein, bor.
 (die) Weinbeere, szőlő.
 weiß, fehér.
 weit, messze.
 (der) Weizen, buza.
 wer? ki? kiesoda?
 (die) Weste, mellény.
 wie? hogyan, mikép?
 wie viel? mennyi?
 (das) Wiedersehen, viszont-
 látás.
 wiehern, nyeríteni.
 (du) wieherst, nyerítsz, nyi-
 hogsz.
 (er) wiehert, nyerít, nyihog.
 (die) Wiese, rét, mező.
 wild, vad.
 wimmelt, hemzseg.
 wird nass, megnedvesedik.
 Wien, Bécs.
 Wieselburg, Mosony.
 (der) Witwer, özvegyférfi.
 (der) Wolf, die Wölfe, far-
 kas, farkasok.
 (die) Wolke, felleg.
 (die) Wolle, gyapju.
 wuchern, uzsoráskodni.
 (der) Wurm, féreg.
 (die) Wurzel, gyökér.

3.

zűhet ihr! olvassatok!
 számláljatok!

zahn, szelid

(der) Zahn, fog.

(die) Zange, fogó.

zart, gyöngéd, gyöngé,
lágý.

zehn, tíz.

(die) Ziege, kecske.

(er, sie, es) zieht, húz.

(das) Zimmer, szoba.

(der) Zimmermann, ács.

(die) Zukunft, jövőendő.

zunehmen, gyarapodni.

zwanzig, húsz.

zwei, kettő.

(der) Zweig, ág.

(die) Zwetsche, szilva.

(die) Zwiebel, vöröshagyma.

zwölf, tizenkettő.

Druck von Karl Gotschel, vormals L. Grund.